

HERNAN DIAZ

UZAKLARDA

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: KEREM SANATEL

Anne ile Elsa'ya

Beyaz gökyüzüyle kaynaşmış o beyaz düzlükte göze çarpan yegâne unsur, buz tabakasında açılmış yıldız şeklinde bir delikti. Ne rüzgâr vardı, ne bir canlı ne de bir ses.

Bir çift el, suyun içinden dışarıya uzanarak deliğin sivri çıkıntılı kenarına tutundu. Minyatür bir kanyonun sırtlarını andıran gediğin nispeten kalın iç çeperlerini yoklaya yoklaya yüzeyi bulması biraz zaman sürdü. Parmaklar hedefine ulaşır ulaşmaz karlı zemine kanca gibi saplanıp oradan kuvvet aldı. Bir kafa belirdi. Yüzücü, gözlerini açıp önündeki ufuk çizgisinden yoksun dümdüz boşluğa baktı. Uzun, kır saç ve sakalı saman sarısı iplerle örülmüştü. Hiç de telaşlı bir hâli yoktu. Soluk soluğa kalmışsa bile nefesinin buharı o bembeyaz ortamda seçilmiyordu. Sığ kar tabakasına göğsünü dayayarak dirsekleri üzerinde biraz dinlendikten sonra yan döndü.

Birkaç yüz ayak ötesinde, kürk ve muşambalara sarınmış on kadar sakallı adam, buza saplanmış bir uskunanın güvertesinden kaygıyla onu seyreliyordu. İçlerinden birinin bağırdığını belli belirsiz bir mırıltı gibi işitti. Gülüşmeler oldu. Burnunun ucunda biriken sudan kurtulmak için pofurdadı. Soluklandığı bu ayrıntı zengini gerçeklikte (dirseklerinin altındaki karın kürtütüsü, deliğin kenarına vuran suyun şapırtısı varken), teknedeki cılız sesler hayal gibi geliyordu kulağına. Tayfanın boğuk bağrıışlarına aldırmadı; hâlâ kenara tutunmuş vaziyette, başını bir kez daha yelkenliden öbür tarafa, beyaz boşluğa çevirdi. Görebildiği yegâne canlı varlıktı elleri.

Kendini yukarı çekerek delikten çıktı, buzu kırmakta kullandığı nacağı yerden alıp durakladı; çıplaktı, güneşsiz göğün parlaklığı gözlerini kamaştırmıştı. İhtiyar ama zinde bir Mesih'i andırıyordu.

8 Alnını elinin tersiyle sildikten sonra eğilip tüfeğini de yerden aldı. Engin beyazlığın o vakte kadar perdelediği cüssesinin devasallığı işte o zaman belli oldu. Silah, elinde oyuncak tüfek gibi kalmıştı. Namlusundan tuttuğu hâlde dipçiğı yere değmiyordu. Tüfek ölçüt alındığında, omzuna attığı nacağın da aslında kallavi bir balta olduğu anlaşılıyordu. Bir insan evladı ne kadar iri olabilirse, adam o kadar iriydi.

Çıplak adam buz gibi suları boylamadan önce bıraktığı ayak izlerini takip ederek döndü yelkenliye.

Bir hafta önce, *Etem*'in tecrübesiz toy kaptanı, tayfasının ve sözünü sakınmaz bazı yolcuların uyarılarına kulak asmayarak yelkenliyi serseri buz tabakalarının biriktiğı bir darboğaza sokmuş, havanın don yapmasını takiben bir kar fırtınası da bastırınca, betonlaşan buzlarda mahsur kalmışlardı. Nisan başıydı ama fırtına birkaç hafta önce başlayan erime sürecine ket vurduğundan ötürü vahim durumdaydılar. Kumanya dağıtımında sert kısıtlamalara gidilmişti. Tayfa sıkkın ve asabiydi. Madenciler söylenip duruyor, San Francisco Soğutma Şirketi'nin yetkili-

si endişeden ölüyordu. Kaptan Whistler'ın itibarının iki paralık olması da cabasıydı. Baharın gelmesiyle yelkenli kurtulsa bile, seferin amacı suya düşmüş olacaktı. Uskuna, Alaska'dan somon ve kürk yüklenmek üzere yola çıkmıştı; Soğutma Şirketi'ne çalıştığı için de San Francisco'ya, Sandwich Adaları'na, sonra da belki Çin ve Japonya'ya buz sevkiyatı yapılacaktı. Mürettebat hariç, yelkenlideki adamların çoğunluğu ekmeğini bu yolculuktan kazanan madencilerden oluşuyordu. Patlayıcı ve balyoz yordamıyla buzullardan kopardıkları ve el arabalarıyla yelkenliye taşıdıkları koca parçaları saman kaplı ambara istiflemişler, tümünü pösteki ve katranlı muşamba gibi eğreti yalıtım malzemelerine sarmışlardı. Güneyin ılıman sularına yelken açıldığında yükleri hacmen küçülecekti. Birisi buz taşıyan bir yük teknesinin buzda mahsur kalmasının abesliğinden dem vurmıştu. Hiç kimse gülmeyince de konu kapanmıştı.

Çıplak yüzücü o kadar çarpık bacaklı olmasaydı, daha da uzun boylu görünürdü. Sanki ayak tabanlarına sivri taşlar batıyormuş gibi dışa basa basa yürüyerek, kamburu çıkık, salına salına, aheste vardı yelkenliye, tüfeği omzuna çapraz asılı sol elinde baltası, üç çevik hamlede bordaya tırmanıp korkuluğu yakaladığı gibi güverteye atlayıverdi.

Adamlar, artık hepsi suspus, ona bakmıyormuş ayağına yatsalar da göz ucuyla dikizlemeden edemiyorlardı. Battaniyesi bıraktığı yerde, birkaç adım ötesinde duruyordu, gene de adam yerinden kıpırdamadı, herkesin başı üzerinden uzaklara baktı; küpeşteden öteye, sanki tek başınaydı, ıslak bedeni donmak üzere değilmiş gibi. Teknedeki tek kır saçlı adam oydu. Adaleli vücudu sıırım gibiydi, zayıflıktan kasnağa dönmüş olsa da dinç görünmesi tuhaftı. En sonunda abasına sarındı, kafasını da örtünce keşişe benzemişti, sintineye inen ambar kapağından içeri girip gözden yitti.

“Siz bu ıslak ördeğe mi Şahin diyorsunuz?” dedi madencilerden biri, sonra da yere tükürüp bir kahkaha attı.

Servi boylu yüzücü sudan ilk çıktığında topluca atılan gür kahkahaların aksine, bu kez cılızdı gülüşmeler. Madencinin sa-
taşmasını, yere tükürmesini çoğunluk duymazdan ve görmez-
den gelirken çok az kişi utana sıkıla kıkırdamıştı.

Adamın arkadaşlarından biri onu nazikçe kolundan çekişti-
rerek, “Boş ver, Munro,” dedi, alttan alırcasına.

Arkadaşının elinden silkinerek kurtulan Munro, “Neden ya,
herif ördek gibi yürüyor zaten,” diye üsteledi. “Vak, vak, sarı ördek!
Vak, vak, sarı ördek!” diye bir terane tuttururken, bir yandan da
paytak adımlarla dolaşıp yüzücünün tuhaf yürüyüşünü taklit etti.

Artık arkadaşlarından sadece ikisi kıs kıs gülüyordu. Di-
ğerleri bu soytarıdan mümkün mertebe uzaklaşıp kenara çe-
kilmmişti. Bazı madenciler de pupada birkaç adamın harlı tut-
maya çalıştığı ateşin başına toplanmıştı. Kaptan Whistler ilk
başta güvertede ateş yakılmasını yasaklamıştı ama buzulda bir
süre daha mahsur kalacakları anlaşılınca, madara olan reisin
yaptırım gücü de kalmamıştı. Grubun yaşlı erkekleri, toprağın
taşlaşmaya başladığı eylül ayında terk etmek zorunda kaldık-
ları madenlere dönen kafilenin üyeleri idi. İçlerinde en genci,
teknedeki sakalsız tek erkek, taş çatlasın on beşindeydi. O da
kuzeyin daha yukarı kesimlerinde voliyi vurma ümidi besleyen
öbür madenci grubuna katılmayı düşünüyordu. Alaska yeni
keşfedilmiş, söylentiler alıp başını gitmişti.

Yelkenlinin öbür ucundan heyecanlı bağrışlar yükseldi.
Munro, bir elinde içki şişesi, şimdi de sıska bir herifin gırtlak-
ğına yapışmıştı.

“Bartlett Bey’in cömertliğine bakın hele, herkese içki ısmar-
layacakmış,” diye duyurdu Munro. Bartlett acıyla surat ekşitti.
“Hem de kendi mahzeninden.”

Munro içkiden bir yudum alıp kurbanını bıraktı, sonra da
şişeyi elden ele dolaştırsınlar diye birine uzattı.

“Söylentiler doğru mu?” diye sordu delikanlı, yoldaşlarına
dönüp. “Şahin’le ilgili rivayetler? Gerçekten olmuş mu?”

“Hangileri?” diye soruyla karşılık verdi madencilerden biri. “Şu zındığı öldüresiye pataklaması mı? Yoksa Sierra’da bir kara ayıyı haklaması mı?”

Dişsiz bir adam, “Aslanı diyorsun,” diyerek araya girdi. “Aslanmış o hakladığı. Çıplak elleriyle gebertmiş.”

Birkaç adım ötelerinde muhabbete kulak misafiri olan, kruvaze ceketini yırtık pırtık bir adam lafa karıştı: “Eskiden kabile reisiymiş. Yerlilere karışmış. Lakabı oradan kalma.”

Sohbet koyulaştıkça güvertedeki başkalarının da dikkatini çekmiş, pupadaki ateşin başına üşüşmeyen neredeyse kimse kalmamıştı. Herkesin anlatacak bir hikâyesi vardı.

“Devlet onun bölgesini eyalet olarak tanımış, kendi kanunıyla falan yönetmesine izin verilmiş. Yeter ki bizden uzak dursun demişler.”

“Ayaklarını dağlamışlar, onun için öyle komik yürüyor.”

“Kanyon bölgesinde mağara insanlarından bir ordusu varmış, dönüşünü bekliyorlarmış.”

“Çetesinin ihanetine uğrayınca hepsini gebertmiş.”

Rivayetler katlandıkça katlandı, çok geçmeden herkes bir ağızdan konuşmaya başlayınca sesler yükseldi, anlatılarının tuhafılığı da abartısı da aynı ölçüde ayyuka çıktı.

“Yalan!” diye bağırdı Munro, gruba yaklaşıp. Sarhoştı. “Alayı yalan! Herifin hâline baksanıza! Görmediniz mi ne durumda? Korkak moruğun teki. Şahin sürüsü gelse, gözüm kapalı indiririm ben be! Keklik gibi avlarım! Bam, bam, bam!” Görünmez bir tüfekle havaya sıkıp durdu. “Hiç acımam. Yok elebaşıymış, yok reismiş, dan dan dan, topunu harcarım, dan dan dan. Hiç acımam. Yalan hepsi.”

Ambar kapağı gıcırdayarak açıldı. Herkes suspus kesildi. Miskin bir dev misali ağır ağır dışarı çıkan yüzücü yorgun adımlarla kalabalığa yaklaştı. Ham deriden bir pantolon giymişti artık, üzerine de tiftiklenmiş bir gömlek geçirmiş, ne idüğü belirsiz kat kat yün çaputlara sarınmış; vaşak, çakal, kunduz,

ayı, rengeyiği, yılan, tilki, çayır köpeği, koati, puma, akla gelen başka ne kadar hayvan varsa, her birinin postundan mamul bir gocuk atmıştı sırtına. Orasından burasından ya bir kuyruk sarkıyordu, ya bir pençe ya da hayvan burnu. İri bir dağ aslanının kof kellesi bir kapüşon gibiydi ensesinde. Kullanılan hayvan postlarının hem çeşitliliği hem de farklı eskimişlik düzeyleri, gocuğun yapımının ne kadar zaman aldığına ve sahibinin onu ne zamandan beridir giydiğine dair kabaca bir fikir veriyordu. İki elinde kapkalin birer odun parçası vardı.

“Evet,” dedi, hiç kimseyle göz teması kurmadan. “O söylen-tilerin çoğu yalan.”

Herkes Munro ile kürk gocuklu adam arasına çekilmiş o görünmez çizgiden uzaklaştı hemen. Munro’nun eli, belindeki tabancaya gitti. Çok sarhoş ve çok korkmuş adamlara özgü biçimde, şaşkınlıkla karışık vakarla, olduğu yere mihlanmıştı.

Çam yarması iç çekti. Müthiş yorgun görünüyordu.

Munro kımıldamadı. Yüzücü bir kez daha iç çekti, derken kaşla göz arasında, iki odunu kulak tozu silken bir şiddetle çat diye birbirine vurdu. Munro yere kapaklanıp tortop oldu. Öbür adamlar da kâh bir kenara sindi kâh kollarını kaldırıp kafalarına siper ettiler. Odunların çatırtısı yankılana yankılana dindi, ortalık sütliman oldu da ancak ondan sonra millet etrafına bakınmaya başladı. Munro hâlâ yerdeydi. Temkini elden bırakmayarak kafasını kaldırdı, sonra da ayağa kalktı. Yüzü kıpkırmızı, başı öne eğik, kimsenin suratına bakamaz vaziyette akranlarının arasına karıştıktan sonra teknenin kuytu bir köşesine çekilip kayboldu.

Dev havaya kaldırdığı odunları indirmemişti, sanki hâlâ çınıyorlardı, derken kenara çekilmiş kalabalığın arasından cansız ateşe yaklaştı. Gocuğunun altından bir sicim yumağı ile katranlı keten bezi çıkardı. Onları çıra niyetine köze attı, üzerine de odunun tekini; diğer odunu da atmadan önce külleri onunla karıştırdı, kor kömürlerden kıvılcımlar saçan kapkara bir du-

man burgacı yükseldi. Ateşin harı az yatışınca ellerini uzatıp ısıttı. Gözlerini yummuş, hafifçe ateşin üzerine eğilmişti. O bakır rengi ışıktaki yaşından genç gösteriyordu, hâlimden pek hoşnutmuş gibi de bir sırtıma vardı yüzünde ama ateşe fazla yakın durduğu için surat ekşitmiş de olabilirdi pekâlâ. Etrafındakiler her zaman olduğu gibi korkuyla karışık saygı icabı geri çekilmeye başlamışlardı.

“Ateşin başından ayrılmayın,” dedi adam sakince.

Onları ilk kez muhatap alıyordu. Adamlar bocaladı, mıhlamıp kaldılar; söz dinleseler ayrı dert dinlemeseler ayrı, eşit ölçüde ürkütücü iki seçeneği tartar gibi bir hâlleri vardı.

“O söylentilerin çoğu yalan,” diye tekrarlardı adam. “Hepsi değil. Çoğu. Benim adım...” diyerek bir varile oturdu. Dirseklerini dizlerine, alnını da avuçlarına dayayıp derin bir nefes aldıktan sonra doğruldu, oturduğu yerde bitkin ama heybetli görünüyordu. Madenciler de denizciler de yerlerinden kıpırdamadı, kafalar öne eğikti. Delikanlı, bir fıçıyı önü sıra yuvarlayarak kalabalığın arasından sıyrıldı. Fıçıyı adamın yanına koyup oturacak kadar gözü pekti. Servi boylu adam başını sallayarak ona izin vermişti galiba ama o kadar belli belirsiz, yoruma açık bir hareket ki, öylesine kafa sallamış da olabilirdi.

“... Hâkan,” dedi adam, ateşe bakarak; yuvarlak ünlü gibi *au* diye telaffuz ettiği ilk sesli harfi uzatıp yayarak *e*'ye benzettiği için, sanki isminin ilk hecesinde üç sesli harf varmış izlenimi yaratmıştı. “Hâkan Söderström. Soyadımı hiç kullanmam. Gerçek yok. Adımı bile söyleyemiyorlar zaten. Buralara geldiğimde İngilizce bilmiyordum. Millet adımı sorardı. Hâkan derdim,” dedi, elini göğsüne koyarak. “Sorarlardı, ‘Şahincilik mi? Şahinci misin? Neciyim dedin?’* Ben dili öğrenene kadar adım çoktan Şahin'e çıkmıştı.”

Hâkan etrafındakilere aldırmadan ateşe konuşuyor gibiydi.

* Hâkan'ın okunuşu (Hauv-ken) İngilizcede “şahincilik” anlamındaki *hawking*'nin okunuşuna benzer. —*zn*.

Yanındaki delikanlı, oturan tek dinleyiciydi. Kimileri yerinden kıpırdamamış, kimileri de çaktırmadan sıvışıp ya pruvaya ya da güverte altına çekilmişti. Nihayetinde matarasını, üzerine oturacak küfesini, sepetini kapıp gelen beş altı kişi ateşin başına yerleşmişti. Hâkan susmuştu. Birisi çıkardığı tütün tabakasından çakısını özenle kullanarak bir çiğnemelik parça kesti, lokmayı cevher gibi inceledikten sonra da ağzına attı. Bu arada Hâkan'ın etrafındaki dinleyiciler uyduruk oturaklarında sanki diken üstünde, hani olur da bu çam yarmasının birden hırçınlığı tutarsa diye, kalkıp kaçmaya hazırlardı. Madencilerden biri ekşi mayalı ekmek ve somon çıkardı, başka birisi de patates ve balıkyacağı. Yiyecekler elden ele dolaştırıldı. Hâkan istemedi. Adamlar bir güzel kurulup karınlarını doyurdu. Kimse konuşmuyordu. Yeryüzünü gökyüzünden ayırt etmek hâlâ mümkün değildi; ikisi de griye çalıyordu artık. En sonunda, ateşi karıldıktan sonra, Hâkan konuşmaya başladı. Uzun suskunluklar eşliğinde, bazen zar zor duyulur bir sesle, şafağa kadar anlattı; hep ateşe hitaben, sözcükler dudaklarından dökülür dökülmez yanıp kül olsun diye sanki. Bazen de yanındaki oğlana anlatıyormuş gibiydi hâli.

1

Hâkan Söderström İsveç'te, Tystnaden Gölü'nün kuzeyindeki bir çiftlikte doğmuştu. Ailesinin ekip biçtiği verimsizleşmiş arazi, hiç tanışmadıkları varlıklı bir adamın mülküydü. Adam vekalet verdiği bir memuru aracılığıyla mahsulü düzenli olarak toplatıyordu. Ekinler yıldan yıla azaldıkça, toprak sahibi daha da pintileşmiş, Söderström'ler ormanı didik didik ederek buldukları mantarlar ve böğürtlenlerle, gölde tuttukları yılanbalıkları ve sazanlarla hayatlarını idame etmek zorunda kalmışlardı (nitekim Hâkan, babasının teşvikiyle, o gölde alışmıştı buz gibi suda yüzmeye). Bölgedeki çoğu ailenin yaşam biçimi aynıydı fakat birkaç yıl zarfında komşuları evlerini terk edip kâh Stockholm'e kâh daha güneye göçmüşler, gittikçe yalnızlığa sürüklenen Söderström'lerin insanlarla irtibatı, yılda birkaç kez tahsilata gelen memur dışında tümünden kopmuştu. Ailenin en küçük ve en büyük oğulları hastalanıp ölünce, geriye sadece Hâkan ile ondan dört yaş büyük abisi Linus kalmıştı.

Toplumdan dışlanmış kişiler gibi yaşıyorlardı. Evde tek ke-
limenin konuşulmadığı günler oluyordu. Oğlanlar vakitlerinin çoğunu ya ormanda ya da metruk çiftliklerde geçiriyor; oralar-
da Linus kardeşine peş peşe hikâyeler, gerçekten yaşadığını

iddia ettiği serüvenler, güya bizzat baş kahramanın ağzından dinlediği yiğitlik öyküleri anlatıyor; uzak diyarları kendi görmüş gibi her nasılsa ayrıntısıyla tarif ediyordu. Yaşadıkları tecrit hayatı, hele ki okuma bilmedikleri göz önüne alındığında, tüm bu hikâyelerin Linus'ın olağanüstü hayal gücünün ürünü olması kuvvetle muhtemeldi. Gelgelelim, her ne kadar uçuk kaçık hikâyeler olsalar da, abisinin sözüne Hâkan'ın inancı tamdı. Linus'ın onu karşılık beklemeksizin kollamasından belki, kardeşinin ufak tefek haylazlıklarında hiç çekinmeden suçlu üstlenip dayağa katlanmasından, Hâkan ona koşulsuz şartsız güvenirdi. Doğrusu, Linus olmasaydı büyük ihtimalle şimdiye ölmüştü çünkü onun karnını doyuran da, ebeveynleri dışarıdayken evi sıcak tutan da, gıda ve yakacak kıtken hikâyelerle onu oyalayan da hep abisiydi.

Kısraklarının gebe kalması her şeyi değiştirmişti. Toprak sahibinin adamı kısa ziyaretlerinden birinde, Hâkan'ın babası Erik'i sıkı sıkıya tembihlemişti; kıtlık yüzünden zaten bir sürü at kaybettik, haraya yeni bir büyükbaşın eklenmesi patronu memnun eder, diyerekten. Bir zaman sonra kısrığın karnı anormal şişmişti. Hayvanın ikiz yavruaması Erik'i şaşırtmamıştı. Belki de ömründe ilk kez yalan söylemeye karar vermişti. Oğullarıyla beraber ormanda açtığı yere gizli bir ağıl kurmuş, yavrunun tekini süttten kesilir kesilmez kaçırıp oraya koymuştu. Birkaç hafta sonra muavin gelip öbürkünü götürmüştü. Erik kendi tayını gizlice büyütüp bir güzel semirtmişti. Uygun zaman gelince de onu kimsenin tanımadığı uzak bir kasabada değirmencinin birine satmıştı. Dönüşünün akşamı oğullarına, siz iki gün içinde Amerika yolcususunuz demişti. Taydan kazandığı para sadece iki kişinin yol parasını karşılıyordu. Hem zaten suçlu gibi kaçacak değildi. Anaları ses çıkarmamıştı.

Büyük şehrin resmini dahi görmemiş Hâkan ile Linus apar topar Göteburg'un yolunu tutmuş, belki orada bir iki gün geçiririz diye ümitlenmişlerdi ama Portsmouth'a kalkan gemiye

zar zor yetişmişlerdi. Biner binmez de, başlarına bir iş gelme ihtimaline karşı, parayı bölüşmüşlerdi. Linus Amerika'da onları bekleyen harikaları kardeşine yolculuğun bu bacağında anlatmıştı. Hiç İngilizce bilmiyorlardı, o yüzden de varacakları şehrin adı efsunlu bir sözcük gibi kazınmıştı akıllarına: "Nujârk."

Portsmouth'a varışları tahminlerinden uzun sürmüş, yolları kıyıya çıkaracak sandallara binmek için insanları büyük bir telaş almıştı. Hâkan ile Linus limana ayak basar basmaz anacadedeki insan seline kapılıp gitmişti. Yan yana, handiyse koşar adım yürümüşlerdi. Linus arada sırada kardeşine dönüp etraftaki tuhafıkları açıklamıştı. İkisi de neye bakacaklarını şaşırmıştı, bir yandan da aynı gün öğleden sonra kalkacak aktarma gemisini aramıştı gözleri. İşportacılar, is kokusu, dövmeler, faytonlar, kemancılar, çan kuleleri, denizciler, şahmerdanlar, sancaklar, buharlılar, dilenciler, sarıklılar, keçiler, mandolinciler, macunalar, hokkabazlar, sepetçiler, yelkenciler, ilan tahtaları, fahişeler, bacalar, düdük sesleri, mızıkacılar, dokumacılar, nargileciler, çerçiler, aktarlar, kuklacılar, dövüşenler, sakatlar, tavukçular, sihirbazlar, şebekler, askerler, kestaneçiler, ipekçiler, dansözler, papağanlar, vaizler, pastırmacılar, mezatçıları, akordiyoncular, barbutçular, akrobatlar, saksıcılar, kilimciler, meyveler, çamaşır ipleri. Hâkan bir de bakmıştı ki abisi yok.

Halbuki daha demin Çinli bir grup çımacının yanından geçerlerken Linus ona bu adamların ülkesinden ve geleneklerinden bahsetmişti. İkisinin de ağzı bir karış açık, gözler fal taşı, etrafa bakına bakına yürürlerken Hâkan abisine dönmüş ama onu yanında görememişti. Her yere bakmış, geldiği yoldan terse yürümüş, karşı kaldırıma geçip oradan oraya koşmuş, sonra da karaya ilk çıktıkları yere dönmüştü. Sandaldan eser yoktu. Dönüp dolaşmış, birbirlerini kaybettikleri noktaya gelmişti yine. Nefes nefese, eli ayağı titreyerek bir tahta kasanın üzerine çıkıp abisinin adını haykırmış, insan selinde onu aramıştı. Genzindeki sızı çok geçmeden tüm vücuduna yayılmış,

onu âdeta uyuşturmuştu. Dizlerinin bağı çözülecek gibiyken soluğu en yakın iskelede almış, bir patalyada oturan gemicilere Nujârk'ı sormuştu. Gemiciler anlamamıştı. Birkaç teşebbüsten sonra “Amerika” demeyi akıl etmişti. Adamlar bunu hemen anlamışsa da kafalarını olumsuz sallamışlardı. Hâkan Amerika'yı sora sora bir iskeleden diğerine koşturmuştu. En sonunda, bir dizi hüsrânın ardından, birisi “Amerika” diyerek karşılık vermiş, önce bir sandalı sonra da kıyının yaklaşık iki yüz metre açığına demirlemiş bir gemiyi işaret etmişti. Hâkan kayıktakilere de bakmıştı. Aralarında Linus yoktu. Belki de çoktan gemiye binmişti. Bir gemici Hâkan'e elini uzatmış, o da hemen atlamıştı.

Gemiye binilir bilinmez birisi önünü kesip ondan para istemiş, sonra da ona sintinede karanlık bir köşeyi göstererek döşeklerin, sandıkların, bohçaların ve fiçilerin arasına yollamıştı; kemerelerde ve mapalarda sallanan fenerlerin altına. Aynı esnada gürültücü göçmen kalabalığı, tıka basa lahana dolu, ahır gibi kokan kasara altında bu uzun yolculuğu geçirecekleri bir yer kapma yarışındaydı. Titrek ışığın çarpıttığı karaltılarda, kâh zırlayan kâh uyuklayan bebelerin, gülüşen kocakarıların, kimisi iki göz iki çeşme kimisi metanetli adamların arasında dolaşa dolaşa Linus'ı aramıştı. Çaresizlikten tekrar güverteye koşmuş, yakınlarına el sallayan kalabalığın, meşgul gemicilerin arasında dolaşmıştı. Yolcu olmayanlar gemiden indiriliyordu artık. Sürme iskele kaldırılmıştı. Abisinin adını haykırıp durmuştu. Gemi demir almış, kalabalığın sevinç çığlıkları eşliğinde yola çıkmıştı.

Eileen Brennan onu yola çıkmalarından birkaç gün sonra, ateşler içinde, aç biilaç hâlde bulmuştu. Kömür madencisi kocası James'le ikisi onu öz evlatlarıymış gibi sahiplenmiş, dil döke döke zorla da olsa bir şeyler yedirmiş, sağlığına kavuşturana kadar uğraşmıştı. Oğlanın ağzını bıçak açmıyordu.